

Raad van Commandanten
en Directeuren
Veiligheidsregio

BRANDWEER
Nederland

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Datum 19 april 2024
Onderwerp Consultatie ingebruikname besluit bouwwerken leefomgeving
Vertrouwelijkheid openbaar

Geachte heer/mevrouw,

Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid te reageren op de internetconsultatie Ingebruiknamebesluit Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Met dit besluit worden enkele wijzigingen aangebracht aan het Bbl. Deze brief heeft betrekking op de volgende wijziging: 'het regelen dat, in het geval dat herstel van gebreken van een gebouw niet proportioneel is in relatie tot de doelen van de regels, het bevoegd gezag een besluit tot ingebruikname kan nemen ondanks het ontbreken van de verklaring van de kwaliteitsborger'.

Allereerst geven wij u graag enkele algemene opmerkingen mee. Het doel van de Wkb is het verhogen van de bouwkwaliteit door minder gebreken bij nieuwbouw en verbouw. Met dit ingebruiknamebesluit voorzien wij dat meer situaties gedoogd zullen worden, hetgeen niet bijdraagt aan het doel van de wet. Daarbij zien wij het systeem van private kwaliteitsborging complexer worden met nieuwe uitdagingen voor de uitvoerende instanties waaronder de brandweer.

Zowel in de voorgestelde wijziging in de artikelen als in de nota van toelichting worden verschillende uitgelegde gegevens over 'proportioneel/disproportioneel'. Zo wordt o.a. gesproken over disproportionele lasten en disproportionele kosten. Hierbij zou het zowel kunnen gaan om de kosten, de hoeveelheid werk, het effect op het gebouw of omgeving (bijvoorbeeld sloopwerk waardoor andere problemen kunnen ontstaan) etc. Ons inzien is het belangrijk dat deze begrippen duidelijker uitgelegd worden om verwarring bij de uitvoering te voorkomen.

Ten aanzien van Artikel 2.21a eerste lid onder b. op pagina 2

'b. het herstel van de gebreken die een verklaring, bedoeld in artikel 2.21, tweede lid, onder d in de weg staan, niet proportioneel is in relatie tot de doelen van de regels waaraan niet wordt voldaan.'

- In de nota van toelichting ontbreekt een uitleg wat proportioneel is. Hierdoor is er geen eenduidigheid in de toepassing van het artikel, en het geeft onvoldoende duiding voor zowel de Raad van State (bij het beoordelen conform hun beoordelingskader, alsmede voor jurisprudentie) als de Staten Generaal (bij de handeling van dit wijzigingsvoorstel). Daarbij zouden de doelen waarover gesproken wordt helder beschreven moeten worden. Eveneens is het van belang dat duidelijk beschreven wordt dat het geconstateerde gebrek op geen enkele wijze afbreuk mag doen aan het minimale (brand)veiligheidsniveau zoals beschreven in het Besluit bouwwerken leefomgeving.
- BZK heeft in het Overlegplatform Bouwregelgeving (OPB) van 15 december 2023 aangegeven dat de strijdigheid met de regelgeving in relatie tot de kosten / moeite voor herstel bepalend is voor het oordeel of herstel proportioneel is. Het is niet de bedoeling dit een vrije keuze wordt voor gemeenten. Dit blijft voor de

- brandweer een punt van zorg. Grote herstelkosten kunnen dan bepalend zijn voor het toestaan van een kwalitatief ondermaats bouwwerk.
- Het standpunt van de brandweer is dat een gebouw niet in gebruik genomen mag worden indien de gebreken kunnen leiden tot (langdurige) ontwrichting van de samenleving danwel levensbedreigende en/of gevaarlijke situaties opleveren voor:
 - a) Personen waaronder hulpverleners, initiatiefnemer, gebruiker, omwonenden, personen in de omgeving waaronder die van nabij gelegen bedrijven en instellingen;
 - b) Nabijgelegen gebouwen en objecten.
 - Zoals de brandweer eerder consequent heeft aangegeven: de minimale bouw-eisen garanderen niet altijd een minimaal brandveiligheidsniveau. Een nog lager niveau toestaan, d.m.v. het reguleren van gedoogconstructies is naar mening van de brandweer niet wenselijk.
 - In de VNG handreiking *Toezicht en handhaving Wet kwaliteitsborging bouw* is o.a. al aangegeven dat wanneer er onzekerheid is over de brandveiligheid, er een verbod is op ingebruikname. De opdrachtgever is verplicht aan te tonen dat het veilig is (p.18). Dit zou in aanvulling op de VNG-handreiking ook duidelijk beschreven moeten worden in het wetartikel respectievelijk de nota van toelichting. Zie ook onze eerder gemaakte opmerking t.b.v. de rol van de Raad van State.
 - Om dit te bewerkstelligen vraagt de brandweer om een versteviging en verduidelijking van het wetsartikel. Dit kan tot uitvoering gebracht worden door:
 - de volgende toevoeging te doen aan het wetsartikel: *'c. lid b is niet van toepassing op de onderdelen van het Besluit bouwwerken leefomgeving die betrekking hebben op brand- en constructieve veiligheid.'*

Ten aanzien van de Nota van toelichting I. Algemeen deel op pagina 4.

'Het bevoegd gezag zal de initiatiefnemer vervolgens informeren dat de gereedmelding niet volledig is, dat het gebruik van het bouwwerk niet is toegestaan en herstel dus nodig is. Het is aan de initiatiefnemer om vervolgens alsnog tot herstel over te (laten) gaan. Is dit naar de mening van de initiatiefnemer niet mogelijk of disproportioneel, dan kan hij (gemotiveerd) verzoeken om gebruik toch toe te staan via een ingebruiknamebesluit.'

Hierbij ontbreekt de mogelijkheid voor het bevoegd gezag om aanvullende informatie op te vragen en dat de aanvrager de plicht heeft om mee te werken.

Ten aanzien van Pagina 5.

'Hierdoor zal gebruik van het gebouw toch toegestaan kunnen zijn voor de gebouw-eigenaar. Dit zorgt voor rechtszekerheid voor betrokken gebouw-eigenaren en derden.'

- Dit zorgt wellicht voor bovengenoemde, echter zorgt dit ook voor meer en lastige situaties voor de gemeenten. Zij dienen middels het ingebruikname besluit akkoord te gaan met een bouwwerk dat gebreken heeft. Kortom; komen kwaliteitsborger en initiatiefnemer er niet uit, dan is de gemeente aan zet. Los van het feit dat dit gevolgen heeft voor capaciteit en financiën (zie onder 'Financiële gevolgen'), is het ook uitdagend om hier een goede beoordeling over te maken aangezien de gemeente gedurende het gehele Wkb-proces niet betrokken is geweest. Ook voor de brandweer zal dit zorgen voor lastige situaties, aangezien de brandweer door gemeenten om advies gevraagd worden. Voor de brandweer geldt op dat moment hetzelfde, wanneer zij gedurende het kwaliteitsborgingsproces niet betrokken is geweest, is het lastig een goede afweging te maken of een bouwwerk (veilig) open kan. Daarbij blijft de bredere zorg van de brandweer aan de orde, namelijk dat een bouwwerk aan de regelgeving kan voldoen maar dit geen garantie is voor een brandveilig bouwwerk. Wanneer het bouwwerk vervolgens zelfs niet aan de regelgeving (het minimale) voldoet, nemen de zorgen over brandonveiligheid toe.

- Daarbij ontbreekt de mogelijkheid dat het bevoegd gezag aanvullende voorwaarden kan stellen aan de ingebruikname.

Financiële gevolgen

Het is onduidelijk welk financiële impact dit voorstel heeft voor de taakuitvoering van Veiligheidsregio's op het gebied van advisering en toezicht. In het verleden heeft namelijk geen goede financiële onderbouwing (in de zin van de Wet financiële verhoudingen) t.a.v. de taakuitvoering van toezicht- en handhavingstaken door lokaal bevoegd gezag en daarmee ook voor de Veiligheidsregio's, plaatsgevonden. In algemene zin verzoeken wij het departement onderzoek te doen naar de financiële impact van dergelijke taakuitvoering, rekening houdend met de potentiële tekorten en bezuinigingen die decentrale overheden en waarschijnlijk dus ook de Veiligheidsregio's kunnen verwachten na 2026.

Tot slot

De brandweer is van mening dat problemen beter voorkomen dan genezen of gedoogd kunnen worden. In lijn met eerdere reacties van de brandweer, pleiten wij voor een risico-beoordeling bevoegd gezag, met betrokkenheid van de brandweer. Indien achteraf toch sprake blijkt van geconstateerde gebreken, benadrukken wij nogmaals dat deze gebreken geen betrekking mogen hebben op onderdelen die het (brand)veiligheidsniveau negatief beïnvloeden.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn. Mocht deze reactie vragen bij u oproepen, dan kunt u contact opnemen met de secretaris van de vakraad Brandveiligheid via info@brandweernederland.nl

Met vriendelijke groet,

Hans Zuidijk

Portefeuillehouder Brandveiligheid Raad Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio

